

Omakoti

– Kattojen ja seinien pesut
– Rakennus- ja remonttipalvelut
– Vesikattojen vaihdot – Listat
– Sadevesijärjestelmät
– Kattoturvatuotteet
– Kaikenlaiset peltityöt

PELTITYÖT
HEIKKILÄ OY

p. 0400 211 120, 040 515 6310
www.peltityot-heikkila.fi
26950 Voiluoto, Rauma

27 m nostolava-auto (kuljettajalla)

RAUMA » NUMERO 3/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

Ilmalämpöpumppu apuna
kodin viilennyksessä

6

Vakuutus turvaa kodin ja
vapaa-ajan asunnon

18

KRauta

Meiltä kaikenlaiset piharakennukset mitä erilaisimpiin tarpeisiin.

Onko suunnitelmassasi kesäkeittiö, pihasauna, autokatos, vierasaitta tai varasto? Tutustu valikoimaan ja valitse omasi! Tiesitkö? Vuoden 2025 alusta alkaen voit rakentaa alle 30 m² piharakennuksen ilman erillistä rakennuslupaa, kunhan tontillasi on sille rakennusoikeutta ja noudatat rakentamiseen liittyviä sääntöjä.

Projekteissasi auttaa:
Emilia Sukari,
p. 0447868413
emilia.sukari@k-rauta.fi

Tutustu piha-
rakennusten
valikoimaan
tästä:



KESÄÄN K-RAUDAN KAUTTA

129:-

+säilytys
(165€)

Virtanen 4 öljyn maali
9l A-perus
14,33€/l.

-21%



75:-

(89,90€)

Letkukela Gardena Dual
Manual M 20 m 18694
20 m:n letku, automaattinen letkun-
ohjain ja taiteuva kampi.



99:-

+säilytys
(119€)

Lappi ulkoöljymaali 9L
Perinteinen, pellavaöljypohjainen.
Käyttökohteet: puiset ulkopinnat.
11 €/l.



Yhteishintaan

159:-

(89,90€)
(149€)

Akkutrimmeri Ryobi
OLT1832A 18V ONE+
+akku ja laturi Ryobi
RC18120B-140 x 18V
30-year anniversary edition.



109:-

+säilytys
(126€)

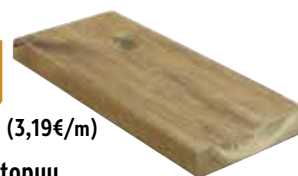
Vinha peittosuoja 11,7l
VVA valkoinen
säilytettävissä
9,32 €/l.



2⁹⁰
/m

(3,19€/m)

Terassilauta Prof kestopuu
ruskea sileä 28x145 NTR/AB
Eri pituuksia.



[PROF]

KRauta

RAUMA

Rakennetaan yhdessä!

Papinhaank. 9, 26100 Rauma, p. 028 387 0000, www.k-rauta.fi/rauma

Palvelemme
ma-pe 8-18,
la 9-16, su 12-16.

Tarjoukset voimassa
14.6.2026 asti tai niin
kauan kuin varatut erät
riittävät. Kaikkia tuotteita
rajoitetut erät, ei ennakko-
varauksia. Ei jälleenmyyjille.



RAUMAN ENSIMMÄINEN APTEEKKI

PALVELEMME JOKA PÄIVÄ
ma-pe 9-20 | la 9-17 | su ja pyhät 11-17

Karjalankatu 5, Rauma
02 8378 7850
apteekki@raumanapteekki.fi
raumanapteekki.fi

TREET

Rauman Ensimmäisen Apteekin ja
Otan Apteekin verkkoapteekit
löytyvät nyt Treetistä.
Asioi verkkoapteekkeissamme treet.fi-
sivulla tai Treet-mobiilisovelluksella.

Toimitus helposti ja nopeasti
Wolt-kotiinkuljetuksella



Kuu KESTOPUUSTA kesään, puolikuuta
KATTOPELLISTÄ, PUNAMULLASTA vähäsen,
ja LAITURIPONTOONISTA ei päivääkään!

Kaikki kesäksi KollanPojilta!

Coloria puuöljyt 69,-/ 9L
VISA peittosuoja 71,-/ 9L +säv
FALU VAPEN punamultamaali 42,- 10L
(hinnat voimassa kesäkuun loppuun)

KOLLANPOJAT
puut ja pali muut®
Vuodesta kahdeksankuusi on sykkinyt sydän puus

**MEILTÄ
SAAT
BONUSTA**
S-Etukortti.fi

Rakentajantie 42, 26560 Kolla
p.02 823 4244
www.kollanpojat.fi
kollanpojat@kollanpojat.fi
Avoimna ma-pe 8-17, la 9-13

Perjantaina 5.6.
Kympeistä kymppiin!
Klo 10-22

MAKSUTON TAPAHTUMA

JÄTTEIDEN YÖ 5.6.

Tapahtuman teemana
VAARALLISET JÄTTEET

- Tarjolla makkaraa, kahvia ja pullaa klo 10-22
- Eri alan esittelijöitä paikalla pääsääntöisesti klo 13-17
 - Pelastuslaitos, Poliisi, Palvelupiste Pyyrman
 - Kuljetusalan yrityksiä, Ruokahävikkineuvontaa
 - Eurajoen kierrätyskeskus & ympäristötoimi
 - Klo 15-19 Ali-Unkin lammastilan lampaat
 - Lapsille pihapelejä, pikku kilpailuja yms.
 - Kalustoesittelyä
 - Klo 17 alkaen esiintyy yhtye PINTA

ERÄ! Supertarjous!
Biojätepusit

80 kpl
5€
2 settiä /
talous

Ilmainen Rauma GYYT -kuljetus non stop
Savila-Hevossuo klo 12.45-18.15

Katso kyselykysymyksestä lisää
nettisivuiltamme!

Hevossuontie 50, 26100 Rauma • Puh. 044 403 6420

PUUTARHAJÄTTEET
MAKSUTTA KOKO
PÄIVÄN!

RAUMAN SEUDUN
JÄTEHUOLTOLAITOS

KÄSIKIRJOITUS
KAISA KUIKKANIEMI

MUSIIKIN SOVITUS
JA KAPELIMESTARI
TUOMAS KESÄLÄ

OHJAUS
OTTO KANERVA

ROOLISSA
SANNA SAARIJÄRVI
KIRSTI VALVE
ILKKA MERIVAARA
ANNICA MILÄN
ALEKSI AROMAA

Korkkarit kattoon

MUSIIKKINÄYTELMÄ
KAISA KOON HITEILLÄ

ESITYKSET
11.6.-8.8.2026
RAUMAN
KESÄTEATTERISSA

OVIMYYNTI
KESÄTEATTERILLA
Suvitie 3, Rauma
2 h ennen esitystä

lippu.fi
LIPPUMYYMÄLÄ
Alfredinkatu 2
p. 02 8376 9900
MA-PE klo 11-14
raumanteatteri.fi

RAUMAN TEATTERI

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	4
Nro 2/2026	vko	15
Nro 3/2026	vko	23
Nro 4/2026	vko	35
Nro 5/2026	vko	45

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Euran, Eurajoen ja Rauman taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja

ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock



12

Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Dreamstime

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 8 Pihan perustaminen
- 11 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 12 Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 15 Lakipalsta
- 16 Omakotitalon kausihuolto
- 18 Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 20 Autoilu-teema: Sähköautolla matkailu
- 23 Ajanviete



Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmanalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempina koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisia paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihaille ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon eteläpuolella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

Kokonaisvaltaisella toimituksella laatua kohtuuhinnoin

• Maa- ja ilmavesilämpöpumput, ilmalämpöpumput:



• Kaukolämpötyöt

• Öljypolttimet:



• WC-kalusteet:



• Hanat:



uponor - KÄYTTÖVESIREMONTTI

Kodin käyttövesiputkien ja patteriputkistojen uusiminen kestäväällä Uponor-komposiittiputkella rakenteita rikkomatta

RAUMAN LÄMPÖ-KARTANO OY
LVI-tuotteiden
• myynti • asennus • huolto
Metallitie 20, Rauma. Puh. 822 5502
Arkisin klo 7.00–17.00

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkösäätöjen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liekin yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmitämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteensa tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiyhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime



Dreamstime



Kolme asiaa, joilla parannat mökin myrskynkestävyyttä

Viime vuoden Hannes-myrsky aiheutti suomalaisille mökeille poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Vakuutusyhtiö Ifin tilastojen mukaan myrskyn jäljiltä ilmoitettiin lähes 2 000 mökkivahinkoa, kun tavanomaisina vuosina vahinkoja tulee samalla ajanjaksolla vain muutamia kymmeniä.

If ennakoi, että vahinkoilmoituksia tulee yhä lisää kevään edetessä ja erityisesti pääsiäisen jälkeen, kun mökeillä vieraillaan ensimmäistä kertaa talven jälkeen.

– Talven aikana sattuneet vahingot huomataan usein vasta kuukausien viiveellä, kun mökille mennään pitkästä aikaa. Talven aikana sattuneista vahingoista noin neljännes ilmoitetaan vasta kolmen kuukauden jälkeen, kun taas kesäisin vain 10 prosenttia. Yleisesti vahingot huomataan kesäaikana nopeammin ja seurannaisvahingot jäävät pienemmiksi, sanoo **Jussi Lindström**, Ifin omaisuusvakuutuksista vastaava johtaja.

Mökeillä olisi hyvä tehdä kevättarkastus sinne saavuttaessa, jotta vahingot huoma-

taan mahdollisimman pian. Esimerkiksi katovahinkojen nopea korjaaminen on tärkeää vahinkojen laajuuden rajoittamiseksi.

– Mökin katolle ei pidä mennä ennen kuin lumet ovat sulaneet turvallisuuden takia, muistuttaa Lindström.

Varaudu äärisäihin hyvissä ajoin myös mökillä

If kysyi viime vuonna kunnilta, onko niissä havaittu ilmastomuutoksen vaikutuksia ja sään ääri-ilmiöiden voimistumista. Vastaneista kunnista peräti 87 prosenttia kertoi, että omassa kunnassa nämä vaikutukset on huomattu. Mukana vastaajissa oli myös monia Suomen suosituimpia mökkikuntia.

– On mahdollista, että et ole mökillä juuri silloin, kun myrsky iskee. Siksi mökki on tärkeää valmistella etukäteen kestävänsä sään ääri-ilmiöitä. Esimerkiksi jo kevättalkoiden yhteydessä on hyvä suunnitella tarvittavia toimenpiteitä myrskyjen varalle, Lindström korostaa.

Kolme kriittistä kohtaa, joihin mökkiläisen kannattaa kiinnittää huomiota myrskyjen varalta

1. Liian lähellä rakennuksia olevat puut

Myrskyjen voimistuessa puut kaatuvat aiempaa herkemmin. Rakennusta lähimpänä kasvavat puut kannattaa poistaa tai arvioida niiden kunto asiantuntijan kanssa.

2. Katon kunto

Irtotavara, irronneet pellit tai vaurioituneet rakenteet voivat paiskautua myrskytuulella katolta ja aiheuttaa lisävahinkoja. Vuotokohdat on aina hyvä korjata nopeasti.

3. Veden ohjaus

Varmista, että salaojat, syöksytorvet ja tontin kallistukset johtavat veden pois rakennuksesta. Hulevesien ohjauksella voidaan ehkäistä sokkelin ja alapohjan kosteusvahinkoja.

Öljyn hinnan nousu korostaa öljylämmitysjärjestelmien huollon merkitystä

Nuohousalan Keskusliitto huomautti maaliskuuisessa tiedotteessaan lämmitysöljyn viimeaikaisen hinnannousun näkyvän suoraan monien öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmityskustannuksissa. Kansainvälisen energiamarkkinan epävarmuus, geopoliittiset jännitteet sekä raakaöljyn hinnan vaihtelut ovat vaikuttaneet siihen, että lämmitysöljyn hinta on noussut ja hintavaihtelut ovat lisääntyneet. Tämä korostaa Nuohousalan Keskusliiton mukaan entisestään lämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden ja säännöllisen huollon merkitystä.

Suomessa on edelleen kymmeniä tuhansia kiinteistöjä, joissa käytetään öljylämmitystä joko pääasiallisena lämmitysmuotona tai varajärjestelmänä. Kun energian hinta nousee, pienilläkin parannuksilla lämmitysjärjestelmän toimintaan voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Yksi keskeisimmistä keinoista parantaa öljylämmityksen tehokkuutta on öljykattilan ja savuhormin säännöllinen nuohous. Kattilan pinnoille kertyvä noki heikentää lämmönsiirtoa ja toimii eristeinä, jolloin kattila joutuu käyttämään enemmän polttoainetta saman lämmitystehon tuottamiseen. Jo yhden millimetrin paksuinen nokikerros lämmönvaihtopinnoilla huonontaa lämmön siirtymistä noin viidellä

prosentilla.

Nuohousalan Keskusliiton varapuheenjohtaja **Teppo Miettunen** muistuttaa, että lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto on tärkeää sekä turvallisuuden että energiatehokkuuden kannalta.

– Lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto ja savuhormien nuohous parantavat tulisijojen ja kattiloiden toimintaa sekä turvallisuutta. Samalla varmistetaan, että laitteet toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti, Miettunen toteaa.

Hänen mukaansa nuohouksessa ei ole kyse pelkästään puhdistamisesta, vaan myös kiinteistön turvallisuuden varmistamisesta.

– Savuhormeihin ja tulisijoihin kertyy käytön aikana palamisjätettä, joka on poistettava säännöllisesti. Ilman huoltoa lämmityslaitteiden toiminta heikkenee ja myös paloturvallisuusriskit voivat kasvaa, Miettunen muistuttaa.

Säännöllinen nuohous tuo useita hyötyjä:

- parantaa lämmitysjärjestelmän hyötysuhdetta
- vähentää lämmitysöljyn kulutusta ja lämmityskustannuksia
- parantaa palamisen laatua ja

vähentää päästöjä

- lisää lämmitysjärjestelmän turvallisuutta
- pidentää kattilan ja polttimen käyttöikää

Nuohouksen yhteydessä tarkastetaan myös kattilan ja savuhormin yleiskunto. Mahdolliset viat tai kulumat voidaan havaita ajoissa ennen kuin ne aiheuttavat suurempia ongelmia tai kalliita korjauksia. Lisäksi nuohooja pystyy arvioimaan palamisen laatua käynnillään ja suosittelemaan tarvittaessa poltinhuoltajaa, mikäli säädöt eivät ole kohdillaan. Myös korvausilman lisäyksellä voidaan saada hyötysuhdetta paremmaksi ja siten öljyn kulutusta vähäisemmäksi.

Öljylämmitysjärjestelmän ylläpito on säänneltyä. Kattila ja savuhormi nuohotaan säännöllisesti kerran vuodessa sekä öljypoltin huolletaan määräajoin. Ennakoiva huolto auttaa varmistamaan, että järjestelmä toimii paloturvallisesti ja mahdollisimman energiatehokkaasti.

Energian hinnan noustessa jokainen säästetty litra öljyä näkyy suoraan kiinteistön lämmityskustannuksissa. Siksi nyt on hyvä hetki tarkistaa oman lämmitysjärjestelmän kunto ja varmistaa, että huollot ja nuohoukset on tehty ajallaan.



Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen kääntöpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtaa töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowat-

tituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotitalo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mänty**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mänty korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpö-

pumpusta tärkeintä on väljä tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön rakennukseen en ilmalämpöpumppua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pelkästään käyttämällä kosteutta poistavaa toimintoa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan vii-

leämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mänty sanoo.

Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroimalla ne molemmilta puolilta puhtaaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imuroimalla, ne voi pestä miedolla pesuainevedellä. Pesun jälkeen suodattimet on kuivattava kunnollisesti, ennen kuin ne voi laittaa takaisin paikalleen. Männyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos huoneilmassa on runsaasti pölyä. Suodattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodesta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pumpun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti keväisiin tehtäviin, koska huoneilmasta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

Jos letku on tukkeutuneissa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteeseen kertyy väkisinkin ulkoilmassa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu ammattihoitajalle, kuten koko laitteen ainakin muutaman vuoden välein.

Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitetta, Mänty neuvo. Hänen mukaansa selvin merkki on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laite saatetaan myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Männyn mukaan asiaan kuulumattoman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumppu voi kestää 15–20 vuotta ympäri vuoden käytettynä. Kari

Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopiva. Halpa ostohinta ei takaa edullisinta käyttöä.

Markkinoilla on halpoja ulkomailla valmistettuja tuotteita, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria säävaihteluja. Siksi tärkein neuvo on, että laitetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteen on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähdyttämään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljetettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta. ■

Pöytätuuletin on edullinen mutta ei kovin tehokas viilentäjä. Sen viilentävää vaikutusta voi lisätä esimerkiksi asettamalla tuulettimen eteen jääpaloja kulhossa.



**SÄHKÖISTÄ
AMMATTITAITOA**

SUUNNITTELU-, ASENNUS- JA HUOLTOPALVELUT

Teollisuuden sähköasennuksiin erikoistunut raumalainen yritys. Sähköasennukset, aurinkosähköjärjestelmien ja autolatauspisteiden asennukset sekä ilmalämpöpumppujen asennukset.

Ilp-pumppujen asennus



Aurinkosähköjärjestelmät



Energiatodistukset



Sähköasennukset



Sähkö- ja hybridautojen lataus

JAHTEC OY
Vuorenpääntie 10
Rauma

Jari Huovilainen
0400 823 044
jari@jahtec.fi

Energiatodistukset:
Timo Metsäkallas
050 303 9706
timo.metsakallas@jahtec.fi



Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

Aurinkosuojat
APOLLO markiisit, kaihtimet, lamellit ja screenit

Asiantuntijalta
Honkilahdelta
omalta verstaalta
mittatilauksena
myös asennettuna
29 vuoden kokemuksella!

Kaihdin Katariina
Kaihdin Katariina Oy
Vahenkuja 33, Honkilahti
Puh. 02 866 9731

kaihdinkatariina.fi
Kotisivuilla nyt paljon malleja!

Ulkomaisissa pihaohjelmissa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnan perustusta, tietää pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huolehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusrannus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota asianmukaisuuteen ja oikein tehtyihin routasuojuuksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristyksen pitää jatkua jonkin matkaa

suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa, kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat maanalaiset kerrokset on hyvä tehdä samalla, vaikkei rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspai-koille ei välttämättä enää pääse sujuvasti koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kai-vella perustusten vuoksi, niin pie-nestäkin kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikkoa joutuu paikkailemaan tai jopa pe-rustamaan uudelleen. Siitä koituu li-säkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerralla, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti. Silloin pihan rakentamista ja budjet-tia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin aut-taa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilau-kussaan hankittavien kasvien luette-loa ja poikkesi aina kauppareissulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alen-nuksia. Hän onnistui hankkimaan haluamansa välillä isoinkin alen-nuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hy-viäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentä-vät valikoimiaan. Esimerkiksi alppi-ruusu, joka keväällä maksaa 40–50 eu-roa, voi syksyllä olla tarjolla parhaim-millaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiru-u-sulle kevät on parempi istutusajan-kohta ja jos sen istuttaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökohta on paikalla oleva maa ja sen laatu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä il-man toimenpiteitä kasva oikein mi-kään. Lisäksi liian pieni, saveen kai-vettu istutuskuoppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

– Savimaa pitäisi kasvun varmis-tamiseksi kaivaa pois ja korvata kun-nollisella kasvialustalla. Sellaisessa pihassa suosittelen, että istutukset suunnitellaan mieluummin suoraan maanpinnasta ylöspäin eli esimer-kiksi istutusaltaisiin tai kohopenk-keihin mieluummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai metriä pi-han pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannuk-seksi tai tehdä pengerryksiä, joiden taakse saa tuotua uutta multaa. Hy-vää, multavaa perusmaata voi pa-rantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

Pienissä 40–50 litran säkeissä myy-tävä multa on usein aika turvevoit-toista. Se taas tarkoittaa sitä, että is-tutuksia joutuu kastelemaan urakal-la, koska turve ei juurikaan pidätä vettä. Pikku säkeissä oleva, turvepi-

toinen multa on tarkoitettu parem-minkin olemassa olevan istutuksen maanparannukseen kuin uusien is-tutusalueiden perustamiseen. Suur-säkeissä myytävä tavara on pääsään-töisesti multaa ja soveltuu pihara-kentamiseen oikein hyvin.

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä ensik-si miettiä, minkä tyyllisen pihan ha-luaa ja millainen värimaailma miel-lyttää omaa silmää. Ennen kasviva-lintoja on vielä huomioitava kasvu-olosuhteet eli kasvuvyöhyke, maa-perä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisi-aan. Alppiruusu esimerkiksi on var-jossa viihtyvä kasvi, joten sen kave-riksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja li-sää sen viihtyvyyttä.

– Sen sijaan että laittaa pientä ri-pellystä sinne ja tänne, niin raken-taa mieluummin suurehkoja, puo-livillin näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaan ja matalampaa pe-rennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joi-ta harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian lähekkäin. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutet-tu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan maltaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

– Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harven-tamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kun-nolla vauhtiin. Kasvustojen perkaa-misessa ja kokonaisten pensaiden poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kun-nolla, sanoo Järvinen.

On toki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat monin-kertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat niksinsä, ettei haluttu pihan kaunis-tus ole hetken päästä leväinen kuop-pa pihan perällä.

– Suosittelen käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kansi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sin-ne ei keräänny niin paljon ylimää-räistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kan-nattaa istuttaa kasveja, jotka puh-distavat vettä. Allasta ei myös- »

KIVIASENNUKSET

- BETONI- JA LUONNONKIVITYÖT
- KIVIMUURIT
- PORRASTYÖT JA SEINÄVERHOILU

Asennuskivi Oy
0400 322 741 | www.asennuskivi.fi

Kaivuu - louhinta

P. & R. Peltola Oy

Pertti 0500 591 697

Raimo 0500 590 049

LASITUSTYÖT ALAN OSAAJALTA



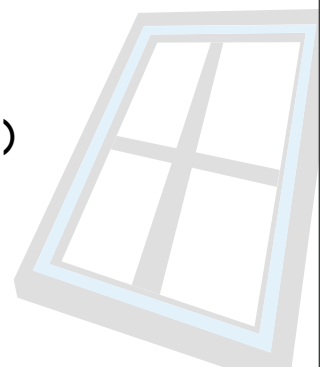
**Pidennä terassikautta
Euran Lasin lasitusratkaisuilla!**

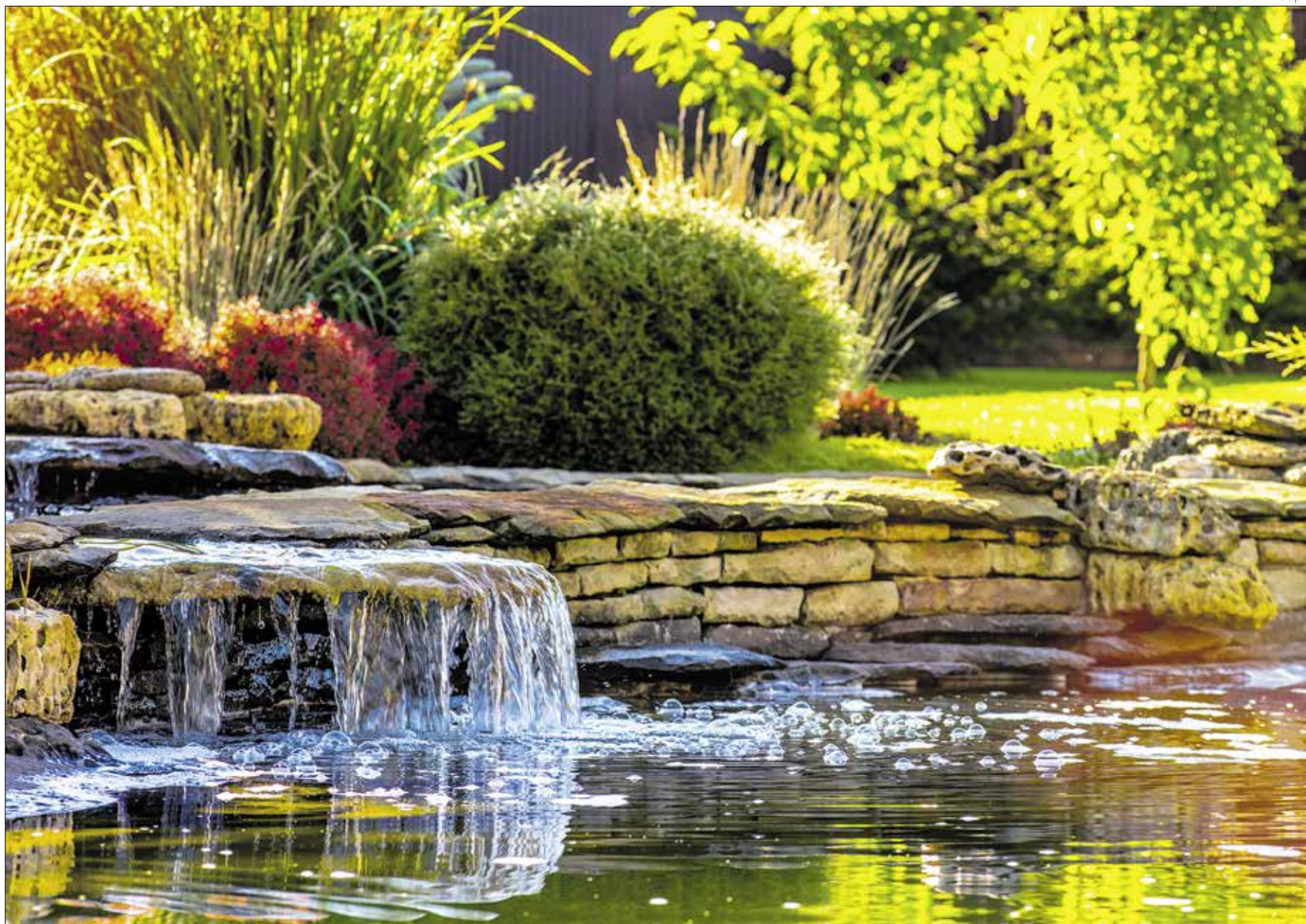
www.uranlasi.fi

- › jyrki.lehto@uranlasi.fi
- › 040 544 4225 (päivystys 24/7)
- › Mäkitie 8, 27510 Eura



EURAN LASI OY





Puunkaadon tilaus

Voit ottaa yhteyttä Yhteydenottoomakkeella ja tilata arviokäynnin, jonka pohjalta teemme tarjouksen. Tarjouksessa eritellään jokainen työvaihe erikseen, joten voit valita mitkä työt haluat tehdä itse.

Myrskytuhojen raivaus

Teemme myös myrskytuhojen raivaukset katolta, sekä kaadamme konkeloihin jääneet puut, jotka uhkaavat rakennuksia. Myrskytuhot kuuluvat yleensä kotivakuutuksen piiriin.

Suorakaadot

Kun puu mahtuu kaatumaan koko mitallaan, tehdään suorakaato. Suorakaadossa käytetään tilanteen vaativia apuvälineitä jotta puu kaatuu haluttuun suuntaan esim. kaadonsuuntaajaa, vetonarua taljalla tai kiiloja. Toimintamme on vakuutettua.

Kiipeilykaadot

Jos puun lähellä on esim. rakennuksia, kukkapenkkejä, autoja ja puuta ei voida turvallisesti kaataa mihinkään suuntaan, tehdään kiipeilykaato. Kiipeilykaadossa puu voidaan pilkkoa pienissä osissa ylhäältä alas pienelle alueelle tai aidan, kukkapenkin, rakennuksen yli.



Muista
kotitalous-
vähennys

AMEP .fi

www.amep.fi | 044 092 1600
aapo.isotalus@amep.fi
Paras aika tavoitella
Ma-Pe: 9-17

- Ok-talojen perustukset • Salaojitukset
- Sadevesiverkostot • Viemäröinnit
- Vesijohdotukset ja muut maankaivuutyöt
- Jätevesijärjestelmien myynti ja asennus

PoPeOy

BIOLAN

Päiväkunnaistentie 25, 26560 Kolla
Puh. 0400 736 736

www.pope.fi

kään kannata sijoittaa suoraan auriongonpaisteeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen.

Kun allas on tasapainossa, se ei ole kuulemma työläs hoidettava. Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa, niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaina ja kirkkaana.

Kerran vuodessa – joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä – kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pienehköjen rakennusten pystyttämistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia

laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla ylettömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen, on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnolliset, riittävän syvät ja huolella routaeristetyt, etteivät tolpat mene routimisen takia vinoon tai muurikiviat vetele. Joka suuntaan kiemurtava ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunnitellessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on mukavampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljetettua tarvitsemansa tavarat terassille.

– Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekivi ei vaadi kummoisiakaan pohjatöitä, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikkupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net -blogia.

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta



Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Kotipuutarhuri ei tarvitse torjunta-aineita

Ihmiset ovat innovoineet läpi historian erilaisia yhdisteitä, jotka auttaisivat meitä arjessa pitämään kodin siistinä ja puutarhan ötökät loitolla. Monet näistä kemikaaleista kuitenkin sisältävät niin kutsuttuja ikuisuuskemikaaleja eli PFAS-yhdisteitä, jotka ovat erittäin haitallisia sekä meille ihmisille että ympäristölle. PFAS-yhdisteiden on todistettu lisäävän esimerkiksi erilaisten syöpien riskiä ja vaikuttavan kykyymme saada jälkeläisiä. Arkea helpottavista aineista onkin tullut valtava turvallisuushka.

Turvallisen elinympäristön vaaliminen alkaa kotoa ja omasta pihapiiristä; emmehän halua myrkyttää omaa elinympäristöämme. Myrkyille on onneksi olemassa lukuisia luonnonmukaisia vaihtoehtoja, joista osa nojautuu uudennlaisiin innovaatioihin ja osa perinteisiin menetelmiin ja maalaisjärkeen. On hyvin ymmärrettävää, että erityisesti ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät vieraslajit, kuten kotilot ja etanat aiheuttavat kotipuutarhureille päänsäivää ja houkuttuksen kaivaa myrkkypulot esiin. Järkevä ajoitus ja erilaisten menetelmien yhdistäminen mahdollistavat kuitenkin tehokkaan mutta luonnonmukaisen torjunnan. Tuholaiseta- noiden ja -kotiloiden hävittämiseen voi käyttää luomuviljelyynkin soveltuvia rautafosfaattivalmisteita jo aikaisin keväällä erityisesti ilta-aikaan, jolloin maan kosteus on korkeampi ja eliöt liikkeellä. Kevätaikaan on myös tärkeää poimia näkyvät kotilot puutarhasta ennen niiden munimisaikaa ja hävittää

ne kiehuvan kuumalla vedellä sekajätteen mukana, jotta ne eivät leviä uudelleen tai houkuttele paikalle lajotovereita.

On ymmärrettävää, että puutarhassa kyykkiminen ei ole kaikille vaihtoehto. Puutarhan hoitoon tarjotaan onneksi myös erilaisia palveluita kuten paikallisten 4H-yhdistysten piha- ja puutarha-apua. Nämä yhdistykset kouluttavat ja työllistävät paikallisia nuoria, jotka oppivat samalla myös itse käytännön taitoja puutarhanhoitoon liittyen. Voimakkaat kemikaalit jäävät pysyvästi maaperään ja siten maahan sitoutuva kemikaalitaakka kertaautuu sukupolvien myötä. Meidän on siis ajateltava erityisesti lapsia ja nuoria niin terveys- kuin ympäristöasioissa.

Meidän poliitikkojen tehtävänä on kehittää sellaisia lakeja, olosuhteita ja kannustimia, joiden myötä terveyttä ja planeetan hyvinvointia tukevat toimin- tamallit ja innovaatiot pääsevät leviämään ja vie- mään tilaa menneisyyden myrkyiltä. EU on jo nyt tiukentanut näiden vaarallisten kemikaalien pitoi- suusvaatimuksia, mutta edelleen kuluttajan tulee olla tarkkana. Pyrin itse edistämään tiukempaa EU- tason kemikaalisääntelyä erityisesti kuluttajatuot- teissa mutta valitettavasti kaikki päättäjät eivät ole samoilla linjoilla. Haluankin rohkaista kansalaisia olemaan aktiivisesti yhteydessä poliittisiin päättä- jiiin ja vaatia lainsäädäntöä, joka turvaa terveellisen ja turvallisen elinympäristön meille nykyisille ja tule- ville sukupolville.



Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

Simpelin kotoisa mummonmökki tai hulppea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäättään hakeudutaan?

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kaupmäärien nousseen jo koronaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppakohdeiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankinnan tehtyään kunnostaa

remonteilla omien mielihalujen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltuja mökkikohteita, joissa lähtökohtaisesti on lähes sama varustelutaso kuin omassa vakituksessa asunnossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien ranta-kohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saatavuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityisen suurta muutosta sen suh-

teen, millaista varustelutasoa vapaa-ajan asunnoilta toivotaan – ainakaan tutkimustulosten perusteella. Hän huomauttaa mökkien varustelutason toki kehittyneen kaiken aikaa pikku hiljaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varusteltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus lisätä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydessä tapahtuvista perusasioihin liittyvistä toimista, kuten mökin sähköistäminen, veteen ja viemärintiin tehtävät muutokset sekä etäyhteyksien saaminen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevilla vedellä, kyse on Kososen mukaan lä-

hes poikkeuksetta varsin isosta muutoksesta – riippuen toki vanhan mökin lähtötilanteesta. Hän muistuttaa tehtävien toimenpiteiden olevan myös luvanvaraisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yhteydessä, tulee olla yhteydessä kunnan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupamenettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdollisia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoituksen muuttaminen kesäasuttavasta ympärivuotiseen käyttöön soveltuvaksi edellyttää erilaisia lupamenettelyitä. Muutokseen liittyvät ehdot ovat määriteltynä kuntien rakennusjärjestyksessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on ensiarvoisen tärkeää. Yllätyksenä saattaa myös tulla LVIS-alueelle tehtävien parannuksien ja korjauksien korkea kustannustaso, Kosonen huomauttaa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään vanhempaa perua, se voi kaivata jo melkoista remonttia. Ainakin tulisijat, katon kunto, sadevesijärjestelmä ja mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi ajatuksella. Niiden puutteet kun voivat aiheuttaa suurempia ongelmia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa kannattaa aluksi tehdä mökin nykytilan kuntokartoitus mielellään yhdessä alan ammattilaisen kanssa, Kosonen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan mökin rakentamisajan kohtana voimassa olleet rakentamiseen liittyvät ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on tärkeää selvittää, mitä materiaaleja on hyvä tai suositeltavaa käyttää remonttia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat johtaa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle olevan oleellista harkita, mitä kunnostamis- ja ylläpitotarpeita mökkiin olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmallisesti, ei spontaanisti, hän painottaa. Jo remontin suunnittelun yhteydessä varhaisessa vaiheessa tulee olla myös yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa tai edes voi toteuttaa aivan kaikkea itse, vaan joidenkin toimenpiteiden tekeminen kuuluu jättää ammattilaisille. Jos jotakin, Kosonen toivoisi-kin varsinkin kokemattomampien mökinomistajien olevan paremmin tietoisia siitä, mitkä toimenpiteet mökillä ovat luvanvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapidon tarvitsema työmäärä voi kuitenkin yllättää. Kosonen muistuttaa sen voivan varsin usein kasvaa jopa moninkertaiseksi aiemmin ajatellusta.

– Eikä vähiten siksi, että työn edistyessä niin sanotusti ”ruokahuu kasvaa” ja laajenee alkuperäistä laajemmalle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytäviä mökkejä tekee mieli ryhtyä katselemaan tositaroituksella, mitä kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin lyö niin sanotusti rahat tiskiinkin?

Raimo Kosonen kehottaa ensinnäkin selvittämään perusteellisesti omat toiveet ja tahtotilan siitä, millaista mökkiä ollaan hakemassa.

– Ollaanko hankkimassa tee-se-itse -kunnostustarvetta omaavaa mökkiä vai valmista kokonaisuutta? Olisiko sen sijainti rannalla vai kuivan maan mökki?

Toisekseen hän neuvoo miettimään mökiltä haluttua varustelua kuten esimerkiksi sen sähköistystä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös kulkuyhteydet mökille, sekä veden käsittelyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mahdollisen kohteen löydyttyä Kosonen neuvoo tekemään tai teettämään kohteeseen vielä kuntotarkastuksen ennen ostopäätöksen tekemistä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittämään alueen tulevia ja nykyisiä kaava-asioihin ja rakentamiseen liittyviä ohjeita ja muutoksia.

– Onko alueelle tulossa mahdollisia energiaan – aurinko, tuuli – tai kaivoksiin liittyviä hankkeita lähivuosina, hän mainitsee esimerkkinä.

Sen ohella mökin ympäristöön kannattaa Kososen mukaan tutustua myös toisesta, vielä olennaisemmasta vinkkelistä käsin: eli soveltuuko se juuri siihen omaan tulevaan vapaa-ajan asumiseen.



PUHDASTA KESÄKSI

Matot ja vuodevaatteet

• myös työasut ja perhepyykki •

RAUMAN PESU PISTE

Rauman pesupiste • Kairakatu 38 A, Rauma
Puh. 02 822 6911, 0400 595 663
Avoinna ma-to 9-16.30, pe suljettu, la 10-13.00

Eläinten Hyväksi EHY ry
Kämpäntie 3
27110 Eurajoki
päivystys 24/7 044-2927223
ehy@ehy.fi

Lähde tekemään kanssamme hyvää lahjoittamalla eläinten hyväksi:

OmaSp FI80 4108 0012 1295 68
Mobilepay #27686

Rahankeräyslupa
RA/2022/217

www.ehy.fi

KATTOREMONTIT

SADEVESIJÄRJESTELMÄT

KATTOTURVATUOTTEET

Pyydä tarjous

SÄKYLÄN PELTITYÖ OY www.sakylanpeltityo.fi
040-686 3703 | Pakulantie 6

JJR-Nostot

JANI p. 050 4003 437
JIMI p. 044 988 3559
www.jjrnostot.fi

Palvelut:

- Teiden, pihojen ja kiinteistöalueiden harjaukset
- Energiapuun kaato
- Varastointipalvelut
- Kurottajien vuokraus
- Niittotyö kaivurilla

TOIVONEN RAUMA

RISUKULJETUKSET kuormattuna
HARAVOINTI YM. JÄTE kuormattuna
ROSKALAVAT pihatalkoisiin ym.
PUIDEN POISTO kourasahalla
KURTTURUUSUJEN poisto

SEPELI-KULJETUKSET

Sorkantie 47, 26100 Rauma | www.kuljetustoivonen.net

☎ **0400 595 667**

- RAKENNUSLISTAT
- PIIPUNHATUT
- TERÄKSET
- RÄYSTÄSKOURUT
- SEINÄ-, LAPE- JA HÄTÄTIKKAA

PYYDÄ ILMAINEN TARJOUS

OJALAN KOURU

Metallitie 16, Rauma
p. 050 516 2918, 044 722 9127
www.ojalankouru.fi

Dreamstime



**RAUMAN
ERIKOISPUUTYÖ**

MITTATILAUSTYÖNÄ
PUUORTAAT
JA KAITEET

**Koulupolku 24
27150 Lapijoki**

Puh. 040 524 0823
www.raumanerikoispuutyo.fi

Olemme erikoistuneet vaativiin lasitustehtäviin



LAITILAN
RAKENNUS

ASI Oy Terassilastiukset,
lasikaiteet
yms.

PETRI LALLA • 040 556 5496 • www.rakennuslasi.fi



Mökkiläisten maksamissa kunnallisissa maksuissa suurta vaihtelua

Omakotiliitto vertaili viime vuonna Suomen suurimpien mökkipaikkakuntien maksuja kiinteistöveron, sähkön ja jätemaksun osalta. Vertailussa ilmeni, että kalleimmalla paikkakunnalla mökinomistaja joutuu maksamaan jopa kaksinkertaisia kunta- ja aluekohtaisia maksuja edullisimpaan kuntaan verrattuna.

Kalleimmat mökkeilykunnat ovat samalla niitä, joissa on eniten mökkejä. Vuonna 2024 Tilastokeskuksen mukaan eniten mökkejä oli Kuopiossa, toiseksi Mikkelissä, neljänneksi eniten Savonlinnassa. Kolmanneksi suosituin mökkipaikkakunta Parainen sijoittui Omakotiliiton kustannusvertailussa sijalle kymmenen.

Keskimäärin sähkön osuus kustannuksista on 57 prosenttia, kiinteistöveron 38 prosenttia ja jätehuollon 5 prosenttia. Sähkön selvästi suurin kuluerä on siirron perusmaksu, jonka osuus on selvityksessä 43 prosenttia.

Korkeinta vapaa-ajan rakennuksen ja tontin kiinteistövero maksettiin Kangasalla (679 €/vuosi), kun se on Kittilässä vain vajaan kolmasosan (209 €/vuosi). Korkeimpia sähkömaksuja maksettiin viime vuonna Kuopiossa (736 €/vuosi), matalimpia taas Mustasaassa (318 €/vuosi).

Jätehuollon kustannukset ovat suurimmat Mustasaassa (82 €/vuosi), jossa jätemaksut nousivat 17 euroa edellisvuodesta. Vertailun pienimmät jätemaksut olivat Kangasalla (21 €/vuosi).

Vertailun laskennassa käytettiin esimerkkinä 50 m²:n kokoista ja 35 vuotta vanhaa puurakenteista vapaa-ajan asuntoa, jossa on sähkö ja sauna. Jätemaksuissa huomioitiin sekajätteen sekä poltettavan jätteen tai vastaavan keräysmaksu sekä mahdollinen perus- eli ekomaksu. Vesimaksut jätettiin vertailun ulkopuolella, sillä valtaosassa mökkejä niitä ei makseta. Vertailun lähtökohtana oli, että mökki sijaitsee 4 500 m²:n kokoisella omalla tontilla ja sen vuotuinen sähkökulutus on 1 000 kWh, sulakekoko 3 x 25 A (yleissiirto), ja että mökkiä käyttää neljä henkeä kesällä. ■

*Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!*

facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

» LAKIPALSTA



Lasse Jelekäinen
Asianajaja, OTM
Tohtorikoulutettava,
Helsingin yliopisto
Lindbladilla vuodesta
2019 lähtien

Käräjäoikeuden tuomio koskien määräaikaisen sähkösopimuksen kohtuullistamista

Käsittelimme aikaisemmin vuonna 2024 julkaistussa artikkelissa kuluttajariitalautakunnan päätöstä nro D/5604/39/2023, jossa kuluttajariitalautakunta oli suositellut, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaisessa sähkösopimuksessa sovittua 27,25 sentin kilowattituntihintaa 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Päätöksessä oli tämän lisäksi suositeltu, että elinkeinonharjoittaja palauttaa kuluttajalla tämän maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin.

Elinkeinonharjoittaja ei noudattanut annettua ratkaisusuositusta. Koska annetulla ratkaisulla oli merkittävää vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan, haki kuluttaja-asiamies asiaan linjausta tuomioistuimelta avustamalla kuluttajaa oikeusprosessissa. Yleisen edun kannalta merkittävissä asioissa kuluttaja-asiamies myös sitoutuu vastaamaan asiasta kertyvistä kuluista.

Käräjäoikeudessa kuluttaja vaati että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaista sähkösopimusta ja velvoittaa vastaajan palauttamaan hänelle 660,12 euroa.

Kohtuullisuus

Käräjäoikeus hylkäsi kanteen tuomiolla 25.3.2026. Sähkön hinta oli vuonna 2022 historiallisen korkealla ja sähkömarkkinoiden hintakehityksen ennustaminen oli kyseisenä aikana kuluttajille poikkeuksellisen haastavaa vallitsevan maailmantilanteen takia. Kuluttajat solmivat määräaikaisia sopimuksia turvatakseen itseään hintojen nousua vastaan. Ongelmaksi kuitenkin muodostui se, että kun hinnat vuonna 2023 kääntyivät laskuun, kuluttajat olivat sidottuja kalliisiin määräaikaisiin kiinteähintaisiin sähkösopimuksiin.

Kun käräjäoikeus tulkitsi sopimuksen kohtuullisuutta, kiinnitti se huomiota muun muassa kuluttajansuojalain mukaiseen sääntelyyn. Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan jos laissa tarkoitetun sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen voidaan ehtoa sovitella.

Tuomioistuin oli ratkaisun perusteluissa todennut, että määräaikaisen kiinteähintaisen sähkösopimuksen yksiselitteisenä tarkoituksena on turvata kuluttajan asema sähkön hinnan nousulta. Turvatessaan omaa asemaansa hintojen nousua vastaan kuluttaja ottaa kuitenkin

riskin hintojen laskusta. Vaikka sähkösopimuksen hinta on poikkeuksellisen korkea, ei tämä peruste yksin puolta sovittelua. Sopimus ei ole ollut kohtuuton sopimussentekohetkellä vallinneisiin olosuhteisiin nähden, vaan sopimuksen on katsottu olevan vallitsevan markkinatilanteen mukainen. Käräjäoikeuden ratkaisussa sopimuksen on tulkittu olleen olosuhteet huomioon ottaen tavanomainen määräaikainen kiinteähintainen sähkösopimus, joka on ollut sähkömarkkinalain mukainen. Asiassa ei näin ollen tapahtunut sellaista olosuhteiden muutosta, että sopimusta olisi pidettävä kohtuuttomana.

Oikeudenkäyntikulut

Elinkeinonharjoittaja oli käräjäoikeudessa vaatinut kuluttajaa korvaamaan oikeudenkäynti ja asianosaistuloina 806 782 euroa. Summa oli huomattava ja se oli herättänyt keskustelua myös julkisuudessa. Asiassa ei todellisuudessa ollut riskiä siitä, että oikeudenkäyntikulut olisivat kaatuneet sähkösopimukseen sitoutuneen kuluttajan vastuulle, sillä kuluttaja-asiamies oli ennakkoratkaisua hakemaan lähtiessään sitoutunut vastaamaan kaikista kuluista.

Tuomiossaan käräjäoikeus päättyi kuitenkin lopputulokseen, että asianosaiset pitävät oikeudenkäynti- ja asianosaistulonsa asiassa omana vahinkonaan.

Päätös perustui oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n, jonka mukaan jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että hävinneellä asianosaisella on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin, tuomioistuin voi määrätä, että asianosaiset osaksi tai kokonaan vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista. Tuomioistuimen mukaan asialla on ollut ollut vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan ja asiaa on voitu pitää oikeudellisesti niin epäselvänä, että kantajalla on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin. Ratkaisu on linjassa myös aikaisemman oikeuskäytännön kanssa. Muun muassa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2025:25 oli katsottu, että kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä riita-asioissa on perusteltua huomioida se, että asianosaisten taloudelliset edellytykset vastata oikeudenkäynnin kustannuksista eriyvät toisistaan.

Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.



Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä

täytetään vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä. Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakkotila, johon on mahdollista mennä, siellä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin

vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien sulettua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rikki-

näisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokkelin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remontin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei

ole pohjaveden nousuja tai mitään tulvavesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaan myös kuvata esimerkiksi viemäriverkoston huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusitaan.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalausten aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa, mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkoverhouksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maalihuhtikuussa hilseilyjen tai lahoaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aihetta tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoida sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terassin öljyäminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomanviettoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkaessa on tärkeää käydä myös kodin palovaroittimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkäravaroittimet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuuma koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulko-ovien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakkotilassa katsomassa savuhormit. Rappausten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuormaan

Vaikka Suomessa omakotitalot kestävätkin tavallisesti kaiken katolle satavan lumen, tuiskulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin kerros tai enemmänkin. Ongelma niistä muodostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

– Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammihelmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko katto ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

– Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvoo tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

– Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskaivosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti lietekuljetusyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltojen laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuukin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

– Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10–20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30–50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusita sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskukseen pävineen nykyvaatimusten tasolle.

– Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski.



Suodattimien puhdistus on tärkeä osa huoltoa

Omakotitaloihin on tullut uutta tekniikkaa, jolla pyritään esimerkiksi parantamaan talon energiatehokkuutta tai asumismukavuutta. Uudet laitteet ovat tuoneet mukanaan kuitenkin myös uusia huoltotehtäviä omakotitalon ylläpitoon.

Esimerkiksi lämpöpumput ovat tulleet jäädäkseen, toteaa Jokela ja lisää niidenkin vikaantuvan aika ajoin. Ongelmien ilmetessä joudutaan tavallisesti turvautumaan ammattilaisten apuun. Hän toteaa maalämpöpumpun olevan tekniikaltaan toimintavarma. Eniten huoltotarvetta ja vikaherkkyyttä hän arvioi olevan puolestaan ilma-vesilämpöpumpuissa ja poistoilmavesilämpöpumpuissa.

Ilmalämpöpumppuja hankitaan usein tukemaan muuta lämmitystä. Ilmalämpöpumpun sisällä olevat suodattimet on kuitenkin Jokelan mukaan puhdistettava säännöllisesti 2–3 kertaa vuodessa. Ilmanvaihtolaitteiden osalta hän kehottaa tarkistamaan, että raittiin ilman sisäänottosäleikkö ei ole tukossa. Aikoinaan oli tavallista, että säleikön takana oli lisäksi hyttysverkko, mutta nykyään sitä ei enää suositella.

– Se menee satavarmasti tukkoon, hän huomauttaa.

Sama koskee kuitenkin kaikkia venttiileitä, jos talon ilmanvaihto on varustettu huippuimurilla ja seiniin asennettu korvausilmaventtiilejä. Myös ikkunan yläpuolella oleva ohut rakoventtiili menee hänen mukaansa nopeasti tukkoon.

– Niitä pitäisi puhdistella 2–3 kolme kertaa vuodessa; keväällä, kesällä siitepölykauden jälkeen ja loppusyksystä, syys-lokakuussa ennen talvea. ■



Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattua menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopääällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutus sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay



Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

Freepik



Joskus kesämökeillä säilytetään tavaroita samojen ovien ja lukkojen takana kuin edellisen omistajasukupolven aikana. Vakuutusyhtiöllä voi olla niiden suhteen omia vaatimuksia.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskellä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

- Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneeneen sekä siihen sopivan perämöörin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

- Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitämisen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita läikkin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomitojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemärointiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituiseen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

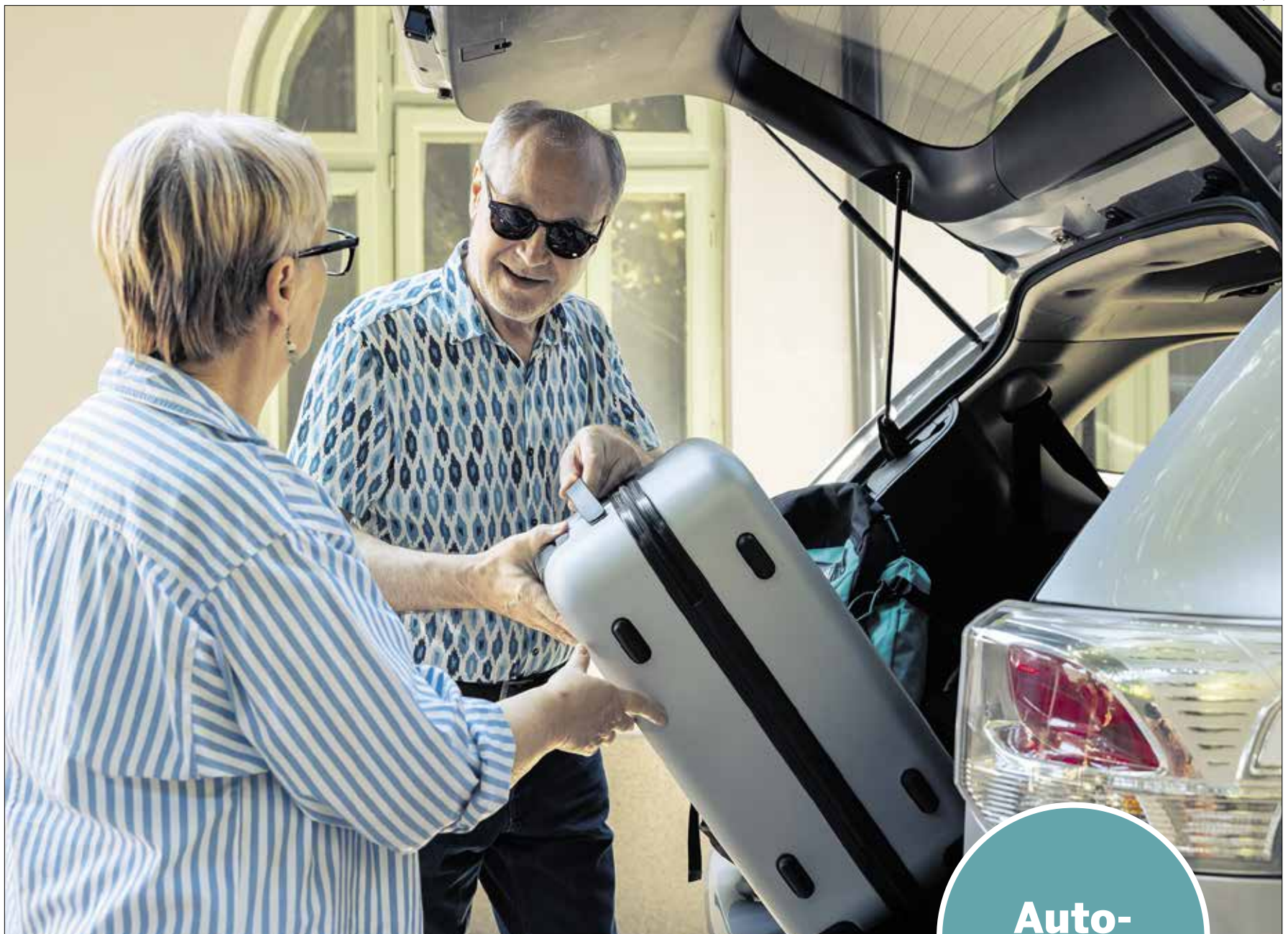
piharakennuksista voi löytyä säilytystilaa muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suojeluohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla syynä tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin - ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päältä-ajettavan ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemärointi, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■



**Auto-
teema**

Teksti: Elina Salmi

Sähköautolla pitkään reissuun

Suomi on pitkä maa, eikä sitä pääse päästä päähän ilman energianlisäystä – on käyttövoima sitten polttoaine tai sähkö. Kun tekee vähän selvitystyötä etukäteen, suoriutuu sähköautoilija pitkästikin matkasta melko lyhyin pysähdyksin.

Sähköautojen toimintamatkoissa on isoja eroja riippuen merkistä, mallista, akuston koosta ja valitsevista olosuhteista. Erot saattavat parhaan ja heikoimman välillä olla satoja kilometrejä. Joka tapauksessa auton ajoakku on pitkässä matkassa ladattava välillä.

– Energiankulutukseen vaikuttaa todella moni asia – aivan samoin kuin polttomoottoriautoisakin. Pieni ja virtaviivainen auto kuluttaa tietysti vähemmän energiaa kuin vaikkapa katumaasturi. Olosuhteilla on myös merkitystä: onko vastatuulta, autossa paljon kuormaa, kuiva asfaltti vai loskaa vastuksena. Lisäksi ajotavalla on oma vaikutuksensa, listaa koulutuspäällikkö **Teppo Vesalai-**

nen Autoliitosta.

– Jokaiselle sähköautolle on määritelty toimintamatka, eikä matkaa suunniteltaessa pidä tuudittautua siihen ajatukseen, että autolla pääsee keleistä ja vuodenajasta riippumatta aina saman matkan. Talviaikaan energiaa kuluu ajamisen lisäksi esimerkiksi siihen, että sisätilaa pitää lämmittää. Kannattaakin asennoitua niin, että talvella toimintamatka saattaa hyvinkin olla vain puolet kesäaikaisesta.

Jokaiselle sähköautolle määritelty WLTP-toimintamatka ei tosiasiassa kerro siitä, mikä on oman auton todellinen toimintasäde. Se on kaikille autoille optimaalisissa olosuhteissa tehty testi, joka helpot-

taa eri merkkien ja mallien vertailua. Tosielämässä on monia kulutukseen vaikuttavia muuttujia, minä lisäksi akkua harvemmin ajetaan sadasta prosentista nollaan. Näin ollen WLTP-toimintamatka jää pääsääntöisesti toteutumatta.

Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän. Samalla tulee onneksi pidettyä kuskille niin tarpeelliset tauot. Oman autonsa ominaispiirteet jokainen autoilija oppii varsin nopeasti ja seuraavaan reissuun lähdetessä on jo enemmän tietoa.

– WLTP-toimintamatkan tietäminen hyödyttää



Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän.

eniten autoa hankkiessa ja merkkejä vertailtaessa. Sitten tosielämän käytössä ei pidä olettaa, että toimintamatka olisi aina ja kaikissa oloissa se maksimi, muistuttaa Vesalainen.

Latausasemat voi etsiä etukäteen netistä

Sähköauton lataaminen matkan varrella ei ole enää tänä päivänä ongelma. Kehitys on ollut viime vuosina huimaa ja pääteiden varsilla on melko tihein välein latausasemia. Niitä on tullut lisää ja vanhat asemat ovat kasvattaneet latauspisteitään ja – kapasiteettiaan.

Ainakin isommilla toimijoilla tieto latausasemien sijainneista, nopeuksista ja hinnoista on löydettävissä melko helposti etukäteen kyseisen ketjun applikaatiosta. Usein siitä voi myös tarkistaa, onko asemalla mahdollisuutta ruokailuun tai kahvitteiluun, joita monesti tauolla kaivataan.

– Se, että matkan päällä joutuisi jonottamaan laturille pääsyä, liittyy lähinnä sesonkiviikonloppuihin. Sellaisia ovat esimerkiksi hiihtolomien vaihtoviikonloput ja pääsiäinen. Jos jonottaminen ei houkuttele, ei silloin välttämättä kannata

ajoittaa latausta suosituimmalle ja edullisimmalle asemalle. Yleensä aika läheltä löytyy toinen paikka, jossa lataaminen saattaa olla hitusen kalliimpaa, mutta latureita on vapaana, toteaa Vesalainen.

Latauksen nopeuteen vaikuttaa moni asia

Akuston latausnopeudessa on merklikkoeroja. Jokaiselle autolle on määritelty sen pikalatauskyky. Myös jokaiselle pikalaturille on määritelty se, millaista lataustehoa se pystyy syöttämään. Kolmantena seikkana nopeuteen vaikuttaa koko latauskentän teho ja käyttöaste ladattaessa.

– Laturille kannattaa hakeutua silloin, kun akussa on varausta jäljellä 20 prosenttia tai vähemmän ja ladata se vain 80 prosenttiin. Sen jälkeen latausnopeus romahtaa ja kahdeksastakymmenestä saataan prosenttiin pääseminen voi olla tuskallisen hidasta, sanoo Vesalainen.

– Jos akun varaustila on tuo mainittu 20 prosenttia tai vähemmän, päästään hyvin pikalatausnopeuksiin, mutta jos esimerkiksi aletaan ladata

50-prosenttisesti varattua akkua, niin sepä ei lataudukaan niin nopeasti.

Lisäksi Vesalaisen mukaan on ehdottoman tärkeää kytkeä päälle ajoakun pikalatausta varten valmisteleva esilämmitystoiminto. Sillä akku saadaan lämmitettyä niin, että se latautuu mahdollisimman nopeasti. Vaadittavaan lämmitysaikaan vaikuttaa olennaisesti ulkoilman lämpötila. Kovilla pakkasilla vartin lämmitys ennen pikalaturille ajoa ei riitä mihinkään vaan tarvittava lämmitysaika on toista tuntia.

– Kun edellä mainitut asiat on huomioitu, lataaminen onneksi hoituu aika nopeasti. Omasta kokemuksesta tiedän, että usein lounastamiseen kuuluu enemmän aikaa kuin auton lataamiseen.

Koska pitkään matkaan liittyy yleensä myös pidempi oleskelu perillä, kannattaa majoitusta varatessa selvittää, onko kohteessa olemassa latausmahdollisuus. Jos ei ole, kannattaa akku esilämmittää pikalatausta varten jo menomatkalla kohdetta lähestyttäessä ja ladata akkua valmiiksi paluumatkaa silmällä pitäen. Jos laturille hakeutuu vasta paluumatkan alkaessa, ei ajoakkaa ehditä juurikaan lämmittämään pikalatausta varten, jolloin se latautuu todella hitaasti. »



Matkanteko sujuu, kun auto on huollettu ja renkaat kunnossa

Liikkuu auto sitten sähköllä, kaasulla, bensiinillä tai dieselillä, on matkaaminen stressittömämpää ja perille pääsy varmempaa, kun huolloista on huolehdittu ja renkaat ovat pitävässä kunnossa.

– Ympäri vuoden yksi tärkeimmistä asioista on pitää huolta siitä, että auto on huollettu säännöllisesti. Silloin se on mahdollisimman toimintavarma ja turvallinen. On hyvä olla itsekin perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee ja jos huolto on syyspimeiden lähestyessä tarpeellinen, niin tokihan se kannattaa hoitaa alta pois, sanoo koulutuspäällikkö Teppo Vesalainen.

Polttomoottoriautoissa on huoltojen välissäkin syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa moottoriöljyn ja jäähdytinnesteen määrä. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmissä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia myös siitä, että nesteen pakkaskestävyys säilyy riittävänä.

Lasinpesunesteen eli kotoisammin pissapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tymäkäksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Säännöllisesti huollettu auto läpäisee katsastuksenkin helposti

Katsastus tulossa, apua! Meneekö läpi vai tuleeko haettua ”vikalista”?

– Olen sitä mieltä, että lähtökohtaisesti auto pitäisi pitää aina siinä kunnossa, että sen voi viedä koska tahansa katsastukseen ja se läpäisee sen. Ei kannata kerätä vikoja, sillä vika, jota ei heti korjata kuntoon, saattaa eskaloitua herkästi ja aiheuttaa muutakin vikaantumista, muistuttaa Vesalainen.

Säännöllisen huollattamisen lisäksi autoa on hyvä kuunnella tarkalla korvalla. Jos alkaa kuulua jokin uusi, outo ääni, on syytä pikimmiten tutkia, mikä äänen aiheuttaa ja hoitaa se kuntoon.

Pääsääntöisesti pääsee halvemmalla, kun korjaa viat heti silloin, kun ne ilmenevät eikä jää odottelemaan.

Renkas kovettuu vanhetessaan

Auton turvallisuuden kannalta yksi tärkeimmistä asioista ovat renkaat. Renkaasta aika pieni osa koskettaa tietä. Auto pysyy tiessä kiinni neljällä, noin kämmenen kokoisella alalla. Se ei ole paljon ja jos rengas on jo kovin kulunut tai vanha, voi auto lähteä käsistä helpommin kuin arvaakaan.

Riippumatta siitä onko kyseessä kesä- vai talvirenkaat, on ne uussittava silloin, kun tarve ilmenee eikä odotella kausivaihdon ajankohtaa. Esimerkiksi syksyllä on usein sateista, joten pitoa tarvitaan.

Renkaan käyttöikä on joko kuusi ajokautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta, riippuen siitä, kumpi tulee ensin vastaan. Ikääntyessään kumiseos alkaa kovettua ja rengas menettää pito-ominaisuuksiaan.

– Renkaan kovettumisen vaikutus on petollista, koska se tapahtuu pikkuhiljaa. Autoilija tottuu siihen eikä välttämättä hoksaa, että pito on heikentynyt. Eron huomaa useimmiten vasta silloin, kun saa uudet, pitävämmät renkaat alle, sanoo Vesalainen.

Talvirenkaat on erityisen tärkeää uusia ajoissa. Esimerkiksi kitkarenkaassa pito on kokonaan lamellitekniikan varassa ja kovettuminen heikentää renkaan ominaisuuksia ja pitoa erittäin paljon. Nastarenkaissa taas kovettuminen aiheuttaa lisäksi sen, että nastat alkavat irtoilla.

– Kannattaa myös huomioida, että kitkarengasta ei ole tarkoitettu ympärivuotiseen käyttöön. Se on talvirengas ja tarkoitettu talvikauden olosuhteisiin ja lämpötiloihin. Jos kesällä alla on kitkat ja joudutaan yllättäen väistämään, vaikkapa jotain eläintä, voi kylmempiin olosuhteisiin tarkoitettu rengas käyttäytyä hyvinkin arvaamattomasti. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Vuoden 2026 trendikasvit

Suomalaiset viher- ja puutarha-alan järjestöt Taimistoviljelijät ry, Suomen Puutarhakauppiat ry ja Maisemasuunnittelijat ry valitsivat alkuvuodesta kuluvan vuoden trendikasvit. Trendikasvit menestyvät hyvin suomalaisissa olosuhteissa, ovat edustavia ja helpohoitaisia ja kuuluvat kotimaisten taimistojen valikoimiin.

Tuoksuvien, keltakukkaisten **nauhuksien** kukinta on runsasta ja kukinta-aika pitkä, heinäkuusta syys-lokakuun vaihteeseen. Ne ovat erinomaisia puutarhan reunat alueiden istutuksissa ja alueilla, joissa tarvitaan korkeaa peitto-

kasvillisuutta.

Nauhuksissa on runsaasti lajeja, ja useimmat niistä ovat erittäin talvenkestäviä. Lajin mukaan ne kasvavat reilusta metrin korkuisesta lähes parimetrisiksi. Nauhut tarvitsevat vähintään puolen metrin paksuisen runsaravinteisen, humuspitoisen ja hyvin vettä pidettävän kasvualustan.

Vuoden 2026 trendikasveja ovat myös **laikkuköynnökset**, jotka ovat nimensä mukaisesti lehdiltään laikkukkaita ja muuttavat kasvaessaan väritystään hennon vaaleanvihreästä tummemman vihreäksi. Niiden sitrukselta

ja kielolta tuoksuvat valkoiset kukat muodostavat pölytyksen onnistuessa pieniä, maukkaita minikiivejä.

Laikkuköynnökset menestyvät yleensä menestymisvyöhykeillä I–III, mutta kestävimmit kannat talvehtivat lämpimillä kasvupaikoilla vielä V-vyöhykkeelläkin. Laikkuköynnökset viihtyvät parhaiten puolivarjossa tai auringossa, kun kasvualusta on hiekkaa, multavaa, runsaravinteista ja peruskalkittua.

Lähde: Viherympäristöliitto, www.vyl.fi



Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä
facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.



RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Hiiton täysikuu! Suomi-nen TUNNUSLAUSE VELATON Pölvästi Kädessä

Kasvin osa Haloo nainen x2 Maa-lasi Kääröt Noki-nen? Jobit Alkuaste Puhki kulunut MAUASTE

Kako-fonia Ruok-kia Ei totta Tena-vissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Kyl-miä Ennen syntymää Nopeaa Eläimiä Sha-kissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Arabimaa Kyllä Eine Romppeet Tuo onnea? Surkea! Soluissa Onpas laihaa! -1. x2 AIHE Haise-via Uuden vuoden juttu

Pa-kassa Iskut Lu-vattu Suun-nat

YLI 35 VUOTTA KEITTIÖITÄ JA KAIKENLAISIA KALUSTEITA



Varastosta heti erilaisia ja edullisia
WC-KALUSTEITA esim. 75cm ryhmä **279,-**

**KEITTIÖT NOPEALLA TOIMITUKSELLA
JA ILMAISELLA KOTIINKULJETUKSELLA**

EuroKeittiö

www.euro-keittio.fi
p. 028 240 155
Hitsaajantie 3 | Ark. 9-17

**UNELMIESI keittiöt • kylpyhuoneet • wc:t
• liukuovet • komerot • toimistokalusteet**

TARE-SANEERAUS



- Kylpyhuoneremontit
- Saunremontit
- Keittiöremontit
- Huoneistoremontit
- Korjaus- ja väliseinä-
rakentaminen
- Kaakelityöt



045 652 1288 | tare-saneeraus.business.site 

Jätä jälkesi kanssamme.

Rauman suurimmasta valikoimasta löydät kaiken
tarvittavan lattiasta kattoon – maalit, tapetit
& lattiamateriaalit sekä matot.



VÄRIRAUMA
Jättää jäljen.

Hyvän palvelun liike.

Ma-pe 7:30 - 17:30, la 9:00 - 13:00
Papinhaankatu 1 p. 02 8378 5570
www.varirauma.fi

